

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Оперативно-рятувальних сил

(назва факультету/підрозділу)

Інженерної та аварійно-рятувальної техніки

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник начальника факультету  
оперативно-рятувальних сил

\_\_\_\_\_Олександр КОЛЕНОВ

« \_\_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2024 р.

**ПРОГРАМА**

кваліфікаційного іспиту  
за освітнім рівнем «магістр»  
за спеціальністю 261 «Пожежна безпека»  
за освітньо-професійною програмою  
«Пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи»

Харків 2024

Програма кваліфікаційного іспиту за освітнім рівнем «магістр» за спеціальністю 261 «Пожежна безпека» за освітньо-професійною програмою «Пожежогашіння та аварійно-рятувальні роботи».

Розробник(и):

Заступник начальника кафедри інженерної та аварійно-рятувальної техніки, к.т.н., доцент Виноградов С.А.

Старший викладач кафедри інженерної та аварійно-рятувальної техніки, доктор філософії Шахов С.М.

Програма кваліфікаційного іспиту рекомендовано кафедрою інженерної та аварійно-рятувальної техніки.

Протокол від «25» вересня 2024 року № 3

Начальник кафедри інженерної та аварійно-рятувальної техніки

Андрій КАЛИНОВСЬКИЙ

«25» вересня 2024 року

Схвалено проектною групою освітньої програми Пожежогашіння та аварійно-рятувальні роботи

Гарант освітньої програми

\_\_\_\_\_ Станіслав ВІНОГРАДОВ

«25» вересня 2024 року

Робочу програму навчальної дисципліни ухвалено вченою радою факультету оперативно-рятувальних сил.

Протокол від «22» жовтня 2024 року № 2.

Заступник голови вченої ради факультету оперативно-рятувальних сил

\_\_\_\_\_ Олександр КОЛІСНОВ

«22» жовтня 2024 року

## **Розділ 1. Вступ**

Кваліфікаційний іспит проводиться з метою перевірки відповідності рівня та якості підготовки здобувачів вищої освіти ступеню засвоєння ними змісту освітньо-професійної програми. При цьому перевіряються теоретичні та практичні знання здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «магістр» за спеціальністю 261 «Пожежна безпека» за освітньо-професійною програмою «Пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи».

Комплексний екзамен приймається Екзаменаційною комісією (ЕК).

## **Розділ 2. Компетентності та результати навчання, що мають опанувати здобувачі вищої освіти.**

### Компетентності:

ЗК02. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ПК18. Здатність розробляти і впроваджувати нові методи, спрямовані на забезпечення пожежної безпеки, оцінювання рівнів ризику.

ПК21. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців та нефахівців.

### Результати навчання:

ПРН09. Аналізувати, оцінювати протипожежну та аварійно-рятувальну техніку, пожежно-технічне оснащення та надавати рекомендації щодо їх оптимального вибору.

ПРН15. Спілкуватися іноземною мовою в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності. Володіти навичками публічних виступів, дискусій, проведення навчальних занять.

ПРН16. Доносити професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців пожежно-рятувальних формувань і широкого загалу.

## **Розділ 3. Перелік питань, які виносяться на кваліфікаційний іспит.**

1. Поняття наукової діяльності. Головні аспекти буття науки в суспільстві.

2. Особливості створення усного монологічного висловлювання відповідно до вимог міжнародних тестів. Методи й прийоми ведення бесід та дискусій. (Відповідь надається англійською мовою).

3. Загальна характеристика системи управління під час гасіння складних пожеж та ліквідації НС. Органи та організаційні системи управління силами і засобами. Керівні документи.

4. Керівник гасіння пожежі (КГП). Зміст та аналіз його діяльності: модель діяльності КГП на пожежі; права та обов'язки; аналіз помилок, що допускають КГП. Керівні документи.

5. Штаб на пожежі як орган управління гасінням складних пожеж. Випадки створення, склад і основні завдання Штабу на пожежі. Керівні документи.

6. Начальник Штабу на пожежі (НШ): його права та обов'язки під час гасіння пожеж за підвищеним номером виклику. Особливості утворення Штабу на пожежі в умовах бойових дій. Керівні документи.

7. Мобільні оперативні групи. Призначення, оснащення, порядок та випадки створення. Порядок залучення начальницького складу гарнізонів ДСНС до гасіння пожеж. Керівні документи.

8. Тил та матеріально-технічне забезпечення на пожежі. Призначення і задачі. Начальник тилу (НТ): його обов'язки під час гасіння складних пожеж. Керівні документи.

9. Дії начальника НТ (групи тилу) з організації подавання води перекачуванням від джерел водопостачання, що розташовані на значній відстані та підвезенні її до місця пожежі.

10. Тактична підготовка начальницького складу. Завдання та організаційні форми тактичної підготовки. Порядок планування заходів з тактичної підготовки.

11. Пожежно-тактичні навчання (ПТН). Мета, завдання та види ПТН. Порядок та методика підготовки і проведення ПТН.

12. Вивчення оперативно-тактичних дій на пожежах. Картка оперативно-тактичних дій на пожежі: її призначення, порядок терміни складання та оформлення. Керівні документи.

13. Розбір оперативно-тактичних на пожежі. Види, особливості та зміст підготовки, порядок і методика проведення з начальницьким складом. Керівні документи.

14. Оперативні картки гасіння пожеж (ОК). Призначення та організація роботи по складанню ОК. Порядок відпрацювання, зберігання та коригування ОК. Керівні документи.

15. Гасіння пожеж на автотранспортних підприємствах, у гаражах, трамвайно-тролейбусних депо і парках. Оперативно-тактична характеристика об'єктів. Можлива обстановка на пожежах. Організація управління силами і засобами під час гасіння пожеж. Особливості оперативних дій.

16. Гасіння пожеж у підземних спорудах метрополітену. Оперативно-тактична характеристика підземних споруд метрополітену. Можлива обстановка на пожежах. Організація управління силами і засобами під час гасіння пожеж. Особливості оперативних дій.

17. Гасіння пожеж на об'єктах енергетики. Оперативно-тактична характеристика об'єктів. Можлива обстановка на пожежах. Організація управління силами і засобами під час гасіння пожеж. Особливості оперативних дій.

18. Особливості гасіння пожеж на атомних електростанціях. Дії особового складу пожежно-рятувальних підрозділів в умовах підвищеного рівня радіації.

19. Гасіння пожеж газових та нафтових фонтанів. Оперативно-тактична характеристика: види фонтанів; характеристика фонтанів. Можлива обстановка на пожежах. Організація управління силами і засобами під час гасіння пожеж. Прийоми та способи гасіння газових та нафтових фонтанів.

20. Можлива обстановка та особливості гасіння пожеж в резервуарних парках та нафтоховищах в умовах обстрілів під час збройної агресії. Алгоритм дій КГП під час гасіння пожеж у резервуарах, що виникли внаслідок обстрілів.

21. Гасіння пожеж у резервуарних парках зберігання нафти та нафтопродуктів і. Оперативно-тактична характеристика. Можлива обстановка на пожежах. Організація управління силами і засобами під час гасіння пожеж. Особливості оперативних дій.

22. Гасіння пожеж на відкритих технологічних установках підприємств хімічної, нафтохімічної та нафтопереробної промисловості. Оперативно тактична характеристика. Можлива обстановка на пожежах. Організація управління силами і засобами під час гасіння пожеж. Особливості оперативних дій.

23. Система управління силами та засобами під час ліквідації надзвичайних ситуацій.

24. Штаб ліквідації надзвичайних ситуацій: склад та задачі.

25. Управління силами та засобами при проведенні рятувальних робіт на зруйнованих будівлях (внаслідок обстрілів).

26. Управління силами та засобами при проведенні рятувальних робіт залізничному транспорту.

27. Ліквідація аварій з небезпечними вантажами.

28. Критичні значення небезпечних чинників пожежі.

29. Методика розрахунку необхідного часу евакуації людей з приміщень і будівель.

30. Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від впровадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення заходів державного контролю у сфері техногенної і пожежної безпеки.

31. Назвіть основні етапи процедури проведення ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки.

32. Порядок подання транспортного засобу на ТО-2.

33. Порядок проведення водіями щоденного технічного обслуговування.

34. Заходи що проводяться в підрозділах ДСНС України щодо попередження ДТП.

35. Порядок проведення щозмінного передрейсового медичного огляду водіїв ТЗ.

36. Принципи побудови автоматичних систем протипожежного захисту.

37. Основні питання, що розглядаються при проведенні перевірки проектної документації автоматичних систем протипожежного захисту.

38. Приклади технічної реалізації сучасних систем оповіщення та управління евакуацією.

39. Визначення можливостей гарнізону служби цивільного захисту.

40. Перевірки чергових караулів до готовності виконання дій за призначенням.

41. Організація протипожежного захисту об'єкту, району, міста,
42. Структура плану протипожежного захисту об'єкту.
43. Вимоги до дислокації та району виїзду пожежно-рятувального підрозділу, комплектування пожежними автомобілями та проектування.
44. Організаційні способи підвищення професійної підготовки співробітників.
45. Шляхи та технології підвищення професійного розвитку.
46. Завдання та структура службової підготовки.
47. Форми теоретичної та практичної підготовка особового складу підрозділів.
48. Фізіологічні основи створення засобів індивідуального захисту органів дихання.
49. Забезпечення герметичності ЗІЗОД.
50. Контроль якості комплексу засобів індивідуального захисту.
51. Особливості створення баз ГДЗС та тренувальних комплексів ГДЗС.
52. Джерела фінансування підрозділів ДСНС України.
53. Порядок забезпечення форменим одягом особами рядового і начальницького складу служби цивільного захисту.
54. Порядок відшкодування грошей за піднайом житла особовому складу служби цивільного захисту.
55. Порядок забезпечення підрозділів пально-мастильними матеріалами.
56. Особливості пропуску та обліку гуманітарної допомоги в умовах воєнного стану.
57. Порядок списання державного майна.
58. Порядок створення та використання матеріальних резервів (крім державних) для запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і ліквідації їх наслідків.
59. Організація державних публічних закупівель.

#### **Розділ 4. Література:**

##### **Основна:**

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 №11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту».
2. ПКМУ № 715 від 05.09.2018 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки Державною службою з надзвичайних ситуацій».
3. ПКМУ №1030 від 13.09.2022 «Порядок ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки та їх обліку».

4. ПКМУ №1052 від 16.12.2015 «Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій».

5. ПКМУ №101 від 11.03.2015 «Про затвердження типових положень про функціональну і територіальну підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту».

6. ПКМУ від 23.10.2013 № 819 «Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту».

7. ПКМУ від 28.03.2018 № 230 «Про внесення змін до Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту».

8. ПКМУ від 11.03.2015 №101 «Про затвердження Типового положення про функціональну підсистему єдиної державної системи цивільного захисту, затверджене постановою Кабінету Міністрів України».

9. ПКМУ від 10.10.2001 № 1306 «Про затвердження Правил дорожнього руху»

10. Пожежна безпеки об'єктів будівництва. Загальні вимоги: ДБН В.1.1-7-2016. - К.: Мінрегіон України, 2016. – 47 с.

11. Інженерне обладнання будинків і споруд. Системи протипожежного захисту: ДБН В.2.5-56:2014. – К.: Мінрегіон України, 2014. – 105 с.

12. ДСТУ EN 54-14:2009. Частина 14. «Настанови щодо побудови, проектування, монтування, введення в експлуатацію, експлуатування і технічного обслуговування».

13. ДСТУ Б EN 12845:2011 «Стаціонарні системи пожежогасіння автоматичні спринклерні системи. Проектування, монтування та технічне обслуговування».

14. Кодекс цивільного захисту України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, №34-35, ст. 458).

15. Правила пожежної безпеки в Україні. – К.: Укрархбудінформ, 2014 (Наказ МВС України від 30.12.2014 № 1417).

16. Наказ МВС України від 26.04.2018 №340 «Про затвердження Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж».

17. Наказ ДСНС від 12.12.2022 № 727 «Про затвердження методичних рекомендацій з організації тактичної підготовки в територіальних органах ДСНС України».

18. Наказ ДСНС України від 24.10.2023 №848 «Про затвердження Методичних рекомендацій із складання, корегування та відпрацювання оперативних карток гасіння пожеж».

19. Окреме доручення голови ДСНС України від 24.06.2022 № В-352 «Про введення в дію Інструкції зі складання Карток оперативно-тактичних дій на пожежах».

20. Наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості від 22.12.2011 №863 «Про затвердження Інструкції з гасіння пожеж на енергетичних об'єктах України».

21. Наказ ДСНС України № 375 від 02.04.2024 року «Про особливості реагування на надзвичайні ситуації під час збройної агресії».

22. Наказ ДСНС України від 27.06.2024 р. № 680 «Про затвердження Методичних рекомендацій з підготовки газодимозахисників ДСНС України».

23. НАПБ В.05.027-2011/111. Інструкція з гасіння пожеж на енергетичних об'єктах України.

24. Наказ МВС України від 15.06.2017 № 511 «Про затвердження Порядку організації службової підготовки осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту».

25. Наказ МВС України від 10.02.2022 № 116 «Про затвердження Порядку організації внутрішньої, гарнізонної та караульної служб в органах та підрозділах Державної служби України з надзвичайних ситуацій».

26. Окреме доручення ДСНС України від 23.05.2022 № В-269 «Про організацію гасіння пожеж на складах нафтопродуктів в умовах ведення бойових дій».

27. Наказ ДСНС України від 06.11.2017 № 601 «Про деякі питання організації діяльності мобільних оперативних груп ДСНС».

28. Наказ ДСНС України від 29.09.2022 № 55 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо підготовки та проведення штабних тренувань з органами управління цивільного захисту».

29. Наказ ДСНС від 12.06.2013 №403 «Про оперативне інформування в системі ДСНС».

30. Наказ МВС України від 22.08.2016 № 859 «Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії між Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національною поліцією України та Національною гвардією України у сфері запобігання і реагування на надзвичайні ситуації, пожежі та небезпечні події»

31. Наказ МНС України від 05.03.2002 № 61 «Про затвердження Положення про порядок проведення перевірки діяльності аварійно-рятувальних служб та їх готовності до реагування на надзвичайні ситуації».

32. Наказ МНС України від 27.06.2013 №433 «Про затвердження Методичних рекомендацій, щодо впровадження єдиного підходу до



облаштування та утримання територій і об'єктів майнових комплексів підрозділів цивільного захисту».

33. Наказ МОН України від 11.08.2020 №1037 «Про Табель термінових та строкових донесень з питань цивільного захисту».

34. Наказ МВС України від 26.05.2020 № 412 «Про затвердження Порядку підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту».

35. Наказ МНС України від 7.05.2007 № 312 «Про затвердження Правил безпеки праці в органах і підрозділах МНС України».

36. Наказ МНС України від 30.01.2012 №81 «Про затвердження положення про службу охорони праці МНС України».

37. Наказ МВС України від 26.12.2014 №1406 «Про затвердження Положення про штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, затвержене наказом Міністерства внутрішніх справ України».

38. Інженерна техніка та спеціальні машини для ліквідації надзвичайних ситуацій: навч. посіб. / О.М. Ларін, І.М. Грицина, Н.І. Грицина, А.Я. Калиновський, Б.І. Кривошей. – Х.: НУЦЗУ, КП «Міськдрук», 2012 – 380 с.

39. Сичевський М.І. Інженерна та спеціальна техніка для ліквідації надзвичайних ситуацій. Частина 1.: навч. посібник / А.Г. Ренкас, О.В. Придатко. – Львів: ЛДУ БЖД, 2014 – 188 с.

40. Основи створення та експлуатації засобів індивідуального захисту / [Стрілець В.М., Ковальов П.А., Бородич П.Ю., Росоха С.В.] – Харків : НУЦЗУ, 2014. – 360 с.

41. Організація служби та підготовки особового складу пожежно-рятувальних підрозділів: навч. посіб. / Безуглов О.Є., Іщук В.М., Колонов О.М., Назаров О.О., Попов В.М. – Х.: НУЦЗУ, КП «Міськдрук», 2012. – 436 с.

42. Дерев'янка О.А. Сучасні системи автоматичного пожежогасіння / Дерев'янка О.А., Антошкін О.А., Бондаренко С.М. та ін. – Х.: НУЦЗУ, 2018. – 276 с.

43. Дерев'янка О.А. Системи пожежної та охоронної сигналізації: текст лекцій / Дерев'янка О.А., Бондаренко С.М., Христич В.В., Антошкін О.А. – Х.: УЦЗУ, 2008. – 136 с.

44. Ларін О.М., Семків О.М., Мисюра М.І., Кривошей Б.І. Експлуатація пожежної та аварійно-рятувальної техніки. Навчальний посібник / О.М. Ларін, О.М. Семків, М.І. Мисюра, Б.І. Кривошей. – Харків: НУЦЗУ, 2012. – 380 с.

45. Порядок організації роботи органів управління та підрозділів, закладів освіти системи ДСНС під час підготовки особового складу, гасіння пожеж, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та інших небезпечних подій в умовах екстремальних температур, задимленості, загазованості, радіоактивного, хімічного забруднення та біологічного зараження. Наказ МВС України № 780 від 25.09.2023 р. [Режим доступу: <https://kv.dsns.gov.ua/upload/1/9/3/1/3/7/0/nakaz-mvs-780-vid-25092023.PDF>].

46. Положення про газодимозахисну службу Державної служби України з надзвичайних ситуацій. Наказ ДСНС № 870 від 31.10.2023 р. [Режим доступу: <https://ck.dsns.gov.ua/upload/2/0/0/9/9/8/2/polozennia-pro-gdzs-870.pdf>].

47. Методичні рекомендації з підготовки газодимозахисників ДСНС України. Наказ ДСНС № 680 від 27.06.2024 р.

48. Рекомендації про особливості виконання органами управління та підрозділами ДСНС завдань за призначенням у населених пунктах і на територіях під час збройної агресії. Наказ ДСНС № 375 від 02.04.2024 р.

49. Про затвердження Норм табельної належності, витрат і термінів експлуатації пожежно-рятувального, технологічного і гаражного обладнання, інструменту, індивідуального озброєння та спорядження, ремонтно-експлуатаційних матеріалів підрозділів ДСНС України : Наказ ДСНС України від 29 травня 2013р. № 358. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0358388-13>

50. Про речове забезпечення особового складу та органів і підрозділів цивільного захисту : Наказ ДСНС України від 24 травня 2013 р. № 294: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0294388-13>

51. Про затвердження Порядку створення і використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2015 р. N 775. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/775-2015>

52. Про затвердження Порядку списання об'єктів державної власності: Постанова Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2007 р. №1314. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1314-2007-%D0%BF#Text>

#### **Додаткова:**

1. ПКМУ від 26.07.2018 №592 року «Про внесення змін до Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях».

2. ДСТУ 2681-94 «Метрологія. Терміни та визначення».

3. Системи пожежної сигналізації. Частина 5. Сповіщувачі пожежні, теплові, точкові (EN 54–5:2000, IDT): ДСТУ EN 54–5:2003. – [Чинний від 2004-07-01]. – К.: Держспоживстандарт України, 2004. – 35 с. – (Національний стандарт України).

4. Системи пожежної сигналізації. Частина 7. Сповіщувачі пожежні, димові, точкові, лінійні (EN 54–7:2000, IDT): ДСТУ EN 54–7:2003. – [Чинний від 2004-07-01]. – К.: Держспоживстандарт України, 2004. 2 55 с. – (Національний стандарт України).

5. Наказ ДСНС України від 27.07.2017 №396 (з основної діяльності) «Про затвердження Положення про метрологічну службу Державної служби України з надзвичайних ситуацій».

6. Наказ МВС України від 20.11.2015 №1470 «Про затвердження Нормативів виконання навчальних вправ з підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та працівників Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України до виконання завдань за призначенням».

7. Наказ МНС України від 30.01.2012 №81 «Про затвердження положення про службу охорони праці МНС України».

8. Довідник керівника гасіння пожежі. – Київ: ТОВ «Літера-Друк», 2016. – 320 с.

9. Аналітичні розрахунки для обґрунтування оперативних дій пожежно-рятувальних підрозділів: Практикум. / В.В. Сировий, Ю.М. Сенчихін, Л.В. Ушаков, О.В. Бабенко. – Х.: НУЦЗУ, ХНАДУ, 2010. – 236 с.

10. Основи тактики гасіння пожеж: навч. посіб. / В.В Сировой, Ю.М. Сенчихін, А.А. Лісняк, І.Г. Дерев'янка. – Х.: НУЦЗУ, 2015. – 216 с.

11. Аветісян В.Г., Сенчихін Ю.М., Ораєвський Д.В. Організація аварійно-рятувальних робіт на авіаційному транспорті: навч. посіб. / В.Г. Аветісян, Ю.М. Сенчихін, Д.В. Ораєвський – Х.: НУЦЗУ, 2012. – 108 с.

## **Розділ 5. Критерії оцінки знань здобувачів вищої освіти під час складання кваліфікаційного іспиту**

Оцінка відповідей проводиться за національною, ECTS та бальною системами відповідно до критеріїв, викладених у табл.1.

Таблиця 1

Оцінка		Критерії
<b>A</b>	90-100	здобувач на основі своїх теоретичних знань дав повну і правильну відповідь на всі питання, логічно та послідовно виклав матеріал, проявив творчий підхід при висвітленні теоретичних та практичних питань, показав уміння застосовувати закони і правила у конкретних ситуаціях, показав володіння спеціальною термінологією та мовну культуру.
<b>B</b>	80-89	здобувач на основі своїх теоретичних знань дав повну і правильну відповідь на всі питання, при цьому можливі несуттєві помилки; логічно та послідовно виклав матеріал, показав уміння застосовувати закони і правила у конкретних ситуаціях, показав володіння спеціальною термінологією та мовну культуру
<b>C</b>	65-79	здобувач дав грамотні відповіді на всі питання, але при розкритті матеріалу допустив не більше 2-3 несуттєвих помилок, твердо знає програмний матеріал, при цьому на 1-2 питання дав вірну, але неповну відповідь, показав володіння спеціальною термінологією та належну мовну культуру
<b>D</b>	55-64	здобувач показав знання основного матеріалу, розкривши деякі з його деталей, дав грамотні відповіді на питання, не допустив при цьому суттєвих помилок, дав повну відповідь, але при цьому допустив 1-2 суттєві помилки, або дав неточні і не зовсім вірні формулювання.
<b>E</b>	50-54	здобувач показав поверхові знання основного матеріалу, не розкрив його деталей, дав грамотну відповідь на одне питання, не допустив при цьому суттєвих помилок, дав неповну відповідь, допустив при цьому 2-3 суттєві помилки, або дав неточні і не зовсім вірні формулювання.
<b>FX</b>	35-49	здобувач показав лише часткові знання основного матеріалу, не розкрив його деталей, дав грамотну відповідь на одне питання, не допустив при цьому суттєвих помилок, дав неповну відповідь, при цьому допустивши ряд суттєвих помилок, плутається у визначеннях спеціальних термінів, має низьку мовну культуру.
<b>F</b>	1-34	здобувач не знає значної частини програмного матеріалу, у відповідях на питання допустив грубі, суттєві помилки, не володіє спеціальною термінологією, має низьку мовну культуру

До білета з кваліфікаційного іспиту входять три питання. Відповідь оцінюється за кожним питанням білета окремо. Загальна оцінка за бальною системою визначається сумою балів, набраних здобувачем вищої освіти за відповіді на питання екзаменаційного білету та додаткові питання, які можуть бути заданими членами екзаменаційної комісії при необхідності уточнення якості знань (умінь) здобувача вищої освіти. При цьому, максимальна кількість балів, набраних за відповіді на питання білету оцінюється згідно до табл. 2.

Таблиця 2

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за відповідь на питання  
екзаменаційного білету

Відповідь на перше питання екзаменаційного білету	Відповідь на друге питання екзаменаційного білету	Відповідь на третє питання екзаменаційного білету	Сума
35	35	30	100

Відповіді на всі додаткові питання оцінюються єдиним балом, який не може перевищувати 10% від загальної суми балів, отриманих здобувачем вищої освіти за відповіді на питання екзаменаційного білету.

Підсумкова оцінка виставляється до протоколу.

Розроблено кафедрою інженерної  
та аварійно-рятувальної техніки

Заступник начальника кафедри інженерної  
та аварійно-рятувальної техніки

Станіслав ВІНОГРАДОВ

Старший викладач кафедри інженерної  
та аварійно-рятувальної техніки

Станіслав ШАХОВ